

The background of the entire image is a close-up photograph of several red carnations. The flowers are in various stages of bloom, with some showing their characteristic ruffled petals. The lighting is dramatic, with a strong red and purple hue, creating a moody and somewhat somber atmosphere. The background has a subtle, vertical wood-grain or stone-like texture. The text is overlaid on this background.

KAUKO RÖYHKÄ
ANNELI AUNOLA

TAPPAJA-
TOHTORI

CRIME
TIME

Kauko Röyhkä ja Anneli Aunola

Tappajatohtori

Rikosromaani

Helsinki

© 2023 Kauko Röyhkä ja Anneli Aunola

Kannen ulkoasu Eija Kuusela

Taitto Noora Ohvo

ISBN 978-952-382-495-9

Painopaikka EU 2023

1. osa

Tyynenä toukokuisena maanantai-iltana, kun auringonvalo vaipuu harmaansinisten kapeiden pilvien taakse, lippakioskin luona kokoontuu alaikäistä nuorisoa. Ryhmä ei ole iso: muutamia lähialueen poikia ja tyttöjä, jotka eivät viitsi viettää iltaansa Malmin nuorisotalolla koronapelin parissa. Vaaleatukkainen poika ottaa vauhtia ja nostaa pyöränsä eturenkaan ilmaan. Tytöt seuraavat välinpitämättömyyttä teeskennellen hänen suoritustaan ja juttelevat keskenään. Ilmojen lämmitessä kioskin kulma on näille nuorille kiva kokoontumispaikka. Ainoa vähemmän iloinen on kioskin omistaja Saara Sammatti, joka aamuisin joutuu noukkimaan tupakannatsat kopin ympäriltä.

Muuten tämä syrjäinen kadunpätkä, jonka varrella sijaitsee vuosikymmeniä sitten rakennettuja keskiluokkaisia omakotitaloja, on kotoisan rauhallinen. Lenkkeilijä hölkkää kioskin ohi ja iltakävelyllä oleva, röökiä vetävä naishenkilö pysähtyy aina kun hänen pieni piskinsä haistaa jotain kiinnostavaa ja nostaa takakoipeaan.

Saara Sammatti osti tämän alun perin karkkikioskin toimineen kopin vuonna 1972 ja alkoi myydä siinä

kukkia. Kauppa kävi vilkkaana varsinkin ylioppilasjuhlien ja muiden juhlapäivien aikana. Saaran työpäivät kestävät aikaisesta aamusta iltaseitsemään. Aamuisin hän hakee tavaran kukkakeskuksesta, valmistaa kimput ja asettaa esille. Päivät saattavat olla yllättävän kiireisiä. Tutut asiakkaat pysähtyvät tuon tuostakin vaihtamaan kuulumisia. Kaikki tykkäävät Saarasta.

Maanantai on kukkien myynnin kannalta viikon hiljaisin päivä, ja silloin Saara pitää kioskin kiinni. Maanantailtaisina nuoret alkavat kerääntyä kopin ympärille jo kuuden aikoihin. Ensin tulee pari ujoa tyttöä, sitten vaaleatukkainen poika, joka ei sano heille mitään vaan kaivaa vain tupakkaaskin esiin ja alkaa polttaa ja syljeskellä. Sitten saapuu vielä pari muuta poikaa ja tyttökolmikko. Nokkimisjärjestys on selvä. Tyttöjoukon johtohahmo puhuu niin lujaa, että pojatkin kuulevat hänen sanansa. Hän pitää silmäpeliiä polkupyörällä temppuilevan vaalean pojan kanssa. Pojat ja tytöt puhuvat silti harvoin keskenään, korkeintaan tokaisevat jotain.

Samalla kadulla millä Saara Sammatin kukkakioski seisoo, sijaitsee noin sadan metrin päässä vanha harjakattoinen, yksikerroksinen puurakennus. Alun perin se on toiminut 1920-luvulta lähtien Työväen raittiusseuran talona, mutta nykyisin sitä vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin, kuten häihin ja valmistujaisjuhliin. Rakennus ei juuri herätä huomiota. Maanantaisin se on Astrosi-nimisen yhdistyksen käytössä. Kukaan naapuritalojen asukkaista ei tiedä, millaista toimintaa Astrosi harjoittaa, mutta moni on kuullut talosta outoa yhteislaulua. Laulu ei ole mitään tunnistettavaa kieltä. Hamaamus-ai-ai-ai, hamaamus-selaami,

hamaamus-ai-ai... Melodia on yksinkertainen jollotus, johon on helppo yhtyä. Ikkunan läpi on nähty heikkoa valoa, joka tulee kynttilöistä. Talon pihaan ja kadulle on silloin parkkeerattu muutama auto ja polkupyörä ja sisälle on nähty menevän siistin näköistä, vähän vanhempaa porukkaa. Jonkinlainen uskonnollinen yhteisö ilmeisesti.

Hamaamus-ai-ai-ai... Veisaaminen kantautuu heikkona kukkakioskin luona hengailevien nuorten korviin. Mutta heillä on muuta tekemistä, eivätkä he siitä piittaa.

1. luku

Nyrkki osuu kasvoihin niin, että tekohampaat lentävät suusta.

– Omaa syytäs! karjuu Kai.

Vanha mies on kaatunut sängyn päälle. Pilleripurkit ovat kolisseet yöpöydältä lattialle. Vanhuksen suusta vuotaa verta. Hänen poikansa Kai harppaa nyrkki pystyssä vanhuksen viereen, muttei lyö tällä kertaa.

– Sano missä rahat on.

Vanhus osoittaa kirjahyllyä. Kai kääntyy katsomaan.

– Mikä kirja?

– Haa-raamattu, mutisee vanhus.

Kai menee hyllyn luo ja kiskaisee vaaleansinisillä muovikansilla varustetun Raamatun esiin. Mukana lähtee pari muutakin teosta, jotka putoavat lattialle. Hän löytää viisi sadan markan seteliä.

– Tässäkö kaikki?

– Mu-mun piti otaa kengät.

– Mitä sä sössötät...

Kai menee sängyn luo etsimään isänsä tekohampaita. Ne löytyvät nurkasta.

– Suu auki.

Olavi istuu nyt sängyllä. Kai työntää tekohampaat isänsä suuhun.

– Onks nyt hyvä? Mä kerään vielä sun lääkkeit. Mikä muuten on olo?

– Ihan hyvä, Olavi nyökyttelee.

– Kyllä se siitä.

Kai taputtaa isän harmaata päätä. Hän on iso, tumma mies, iältään jo lähempänä viittäkymmentä. Kumartuminen on hänelle työlästä, mutta nyt rahat saatuaan hän ähkäisee ja haalii isänsä lääkepurkit yhtä lukuun ottamatta. Se on mennyt liian vaikeaan paikkaan sängyn alle.

– Mä en jouda nyt kaivaan tota yhtä. Mun pitää nyt mennä. Moi.

Ovi kolahtaa. Vanhus makaa kauan paikoillaan. Vähitellen hän kerää voimia ja kohottautuu vaivalloisesti tutisville jaloilleen. Hän ottaa tukea lipaston kulmasta ja ovesta ja laahustaa vessaan pesemään veren kasvoistaan.

2. luku

Rauha. Syvä rauha ja pimeys. Lämmin ja hyvä olo kuin unessa, josta ei haluaisi koskaan herätä.

Mutta todellisuus tunkeutuu hänen tajuntaansa vääjäämättömänä ja tylynä. Bensiinin ja kostean soran haju, iso moottori jymisee. Askelia, hätäntyneitä huutoja, autoja pysähtyy. Joku ravistaa hänen autonsa ovea, lasinkappaleita ropisee auton lattialle, ja kun hän liikauttaa jalkojaan, ne ratisevat hänen kenkiensä pohjissa.

– Oletko kunnossa? miehen ääni kysyy.

Alisa ei haluaisi avata silmiään, mutta kai hänen on pakko. Hänen täytyy vastata näille ihmisille, joilla tuntuu olevan niin vakavaa asiaa. Hänen täytyy palata maailmaan, jossa on häikäisevää valoa, hajuja ja ääniä, ja ihmisiä joilla on huoli hänen tilastaan, vaikka ainakin äsken hän oli täysin levollinen ja tyytyväinen. Hänen täytyy palata maailmaan, jossa hänellä on velvollisuuksia: kolme kouluikäistä lasta, työ, vanha äiti. Mun pitää olla kotona, kun Masi tulee koulusta, hän ajattelee. Ja tytöt. En voi jäädä tähän. Pitää tehdä ruokaa, soittaa äidille ja... Mies kiskoo auton ovea, saa sen auki ja pääsee kurkottamaan Alisan

päälle. Iso mies, Alisa tuntee hänen partavetensä tuoksun, joka sekoittuu auton siuksista nousevaan tunkkaiseen ja kuumaan öljyn ja rikkoutuneiden rakenteiden löyhykään.

– Alisa? mies kysyy hämmästyneenä.

– Moi, Alisa sanoo äänellä, joka tulee kuin purkin pohjalta eikä kuulosta hänen omaltaan.

– Tässä on Elon poika, muistatko?

Partavedeltä tuoksuva mies on pelastajan varusteissa.

– Elon Harri?

Mies ilahtuu.

– Sama heppu. Miltä tuntuu? Onko luita poikki?

Alisa irrottaa kätensä ratista ja katsoo niitä.

– En tiedä.

– Ymmärrätkö mun puhetta? Sä olit kolarissa.

Penkki on jostain syystä kaatunut taaksepäin, joten Alisa on melkein makuuasennossa. Hän liikahtaa nähdäkseen ulos särkyneestä tuulilasista. Valtava rekka peittää näkymän. Siinä on isot, pölyiset renkaat, jotka eivät pyöri, mutta moottori jyrisee. Hän nostaa päätään ja näkee, että hänen Volvonsa, jota hän oli menossa vaihtamaan toiseen autoon, on paljon alempana soramontussa. Hän huomaa myös työmaapuomin, joka on mennyt pirstaleiksi. Hän muistaa lähteneensä ohittamaan rekkaa, kun yhtäkkiä edessä olikin työmaa, oranssi merkkivalo vilkkui puomin päällä, hän yritti väistää monttua, mutta joutuikin rekan perävaunun alle. Pauketta, rytinää, kirskuntaa, katto litistyi ja tuulilasi hajosi, auto raahautui perävaunun puristuksessa työmaamonttuun, johon tipahti.

Sen pituinen se.

Harri vetäytyy hänen päältään ja valkotakkinen ensi-

hoitaja ilmestyy takaa alkaen tunnustelemalla tutkia Alisan niskaa, raajoja ja selkää. Miehen rintalapussa lukee Heinonen. Hän kopeloi vielä uudelleen niskanseudun.

– Voitko liikuttaa käsiä ja jalkoja? Heinonen kysyy.

Alisa tekee mitä pyydetään. Hämmästyttävää, ettei hänessä ilmeisesti ole naarmuakaan. Ellei sitten jotain sisäelimiä ole vaurioitunut. Ainakaan mitään tuskaa ei tunnu. Hän ojentautuu sen verran, että näkee itsensä taustapeilistä: kasvoissakaan ei ole verta. Mutta hänen ex-miehensä tappaja-Samin ostama Volvo on mennyt lunastuskuntoon. Parempi niin.

– Taisit selvitä pelkällä säikähdyksellä, ensihoitaja Heinonen sanoo. – Mutta särkyjä sulle tulee vielä varmasti, tärähdys on ollut sen verran kova.

Ensihoitaja väistyy ja Harri Elo tunkeutuu taas ovesta hänen tilalleen.

– Yritetään ottaa sut ulos, hän sanoo ja irrottaa Alisan turvavyön. Vahva käsivarsi tarttuu häntä vasemmalta kainalosta ja alkaa vetää häntä. Alisa tuntee miehen hengityksen kasvoillaan, itse asiassa hän tuntee villiä iloa, joka on melkein pä seksuaalista. Harri Elo on niin voimakas ja auttavainen, maailmassa on paljon pahuutta, mutta on myös näitä harrieloja ja heinosia, jotka on koulutettu auttamaan. On asiantuntevia ja tehokkaita voimia, jotka pyrkivät tekemään hyvää. Ja nyt eräs hyvä, vahvakätinen voima kiskoo hänet ulos ihmisten ilmoille. Alisa voisi rakastaa kaikkia näitä hyviä ihmisiä, hän voisi mennä naimisiin jokaisen hyvän, auttavaisen miehen kanssa.

– Pystytkö seisomaan? Harri Elo kysyy, kun ollaan kovalla asvaltilla.

– Enköhän...

Harri auttaa hänet seisaalleen. Hänen jaloissaan ei ole mitään vikaa. Vaatteissa on tuulilasinsiruja, ne hän pyyhkäisee pois. Muuten hän vaikuttaa aivan ehjältä. Jotain holtitonta heilahtelee kyllä hänen sisällään, mutta se on psykologista enemmän kuin fyysistä, jotain järkytyksen ja helpotuksen keskinäistä kamppailua. Montussa kaksi muuta pelastuspukuista irrottaa Volvon akun kenkiä. Heinonen ja toinen naispuolinen valkotakkinen ohjaavat hänet paareille. Hän istahtaa alas. Taisin olla aika pitkään unessa, Alisa ajattelee. Pelastajilta on mennyt kuitenkin jonkin aikaa että he ehtivät tänne motarille. Sainko siis tällin päähäni? Mitään kipua ei vieläkään tunnu.

– Alisa on poliisi. Me ollaan vanhoja tuttuja tulipalo- ja onnettomuuspaikoilta, Harri Elo selostaa muille.

– Onneksi Volvot on vankkarakenteisia autoja, sanoo pelastuspukuinen nainen.

– Joku japsikosla ois mennyt ihan lyttyyn, murahtaa Heinonen.

– Sattuuko sua johonkin? Elo kysyy Alisalta.

– Ei.

– Se voi johtua sokista. Jos sä kuitenkin menisit pitkälleen.

– Okei, mennään pitkälleen...

Hänet autetaan makuuasentoon. Hän kohottautuu kuitenkin kyynärpäidensä varaan. Miekkonen KTK:n haalareissa polttee kädet vapisten röökiään rekan vieressä.

– Oletko sä rekkakuski? Alisa kysyy.

– Joo, Pikkaraisen Mara, moi...

Mies lähestyy häntä koura ojossa. Hän ei tartu siihen, mutta hymyilee.

– Sä olet kunnossa?

Mies vetää kätensä takaisin.

– Joo, ei mulla mitään.

Mies vaikuttaa enemmän järkyttyneeltä kuin Alisa, joka vain hymyilee ja katselee ympärilleen. Lahdentiellä liikenne jatkuu oikeaa kaistaa pitkin. Sen sujumista ohjaa poliisipartio parinsadan metrin päässä. Ensihoitajat nostavat parit ambulanssiin, jossa Heinonen katsoo Alisan silmänpohjat lampulla, mittaa verenpaineen, kuuntelee sydämen ja juttelee varttitunnin ajan niitä näitä.

Alisa ei halua lähteä sairaalaan.

– Voitteko tilata mulle taksin, hän sanoo.

3. luku

Suomenlippu liehuu salossa. On puolustusvoimain lippujuhlan päivä. Sakarias Selki nojaa taakse työtuolissaan ja katselee ikkunansa läpi lehtien liikahtelua pensasaidassa. Siellä räpistelee varpusparvi.

Hänen toimistonsa sijaitsee hoivakoti Agendan ensimmäisessä kerroksessa. Agenda on paremman tason vanhainkoti. Selki pitää selkeästä näkymästään, johon kuuluvat pensasaita, lipputanko ja pala sinivalkoista taivasta. Työssään hän arvostaa asiallisuutta ja tehokkuutta, mutta ihmisenä hän on laaja-alaisempi. Hänellä on maailmankatsomus, jonka mukaan maailmankaikkeutta hallitsee näkymätön, persoonaton Voima, olkoon se jumaluus tai sitten vain pelkkä laki, jonka mukaan kaikki olevainen tällä planeetalla ja koko avaruudessa toimii. Jokainen ihminen on osa sitä kokonaisuutta aivan kuten varpusetkin, jotka räpistelevät pensasaidassa. Aivan kuten Suomen lippu, joka hulmahtelee tuulessa, ja vanhukset, jotka istuvat Agendan oleskeluhuoneessa katsomassa tv:n päivä-lähetystä, joka on Maarit Tastulan juontama empaattinen keskusteluohjelma.

Selkin työpöytä on tukeva tammipuinen, vanhaa mallia, joten se henkii arvovaltaa, jota oli entisaikojen tohtoreilla ja tiedemiehillä. Pöydällä on hänen vaimonsa Kaarinan valokuva. Se on otettu heidän Kreikan-matkallaan vuonna 1982. Kaarina oli silloin vielä loistokunnossa. Kuvassa hän näyttää kauniilta ja hymyilevältä. Hänen takanaan näkyy Simin saaren venesatama, aurinko paistaa, meri on turkoosinsininen. Onnenpäivä.

Työhuoneen lasiovinen kirjakaappi sisältää lääketieteellisiä opuksia, joista osa on vanhoja. Sakarias Selki arvostaa vanhaa aikaa, jota elettiin joskus ennen sotia. Silloin hänen kaltaisensa miehet olivat kunnioitettuja. Nykyaikana ei kunnioiteta ketään, mikä Selkin mielestä on huolestuttavaa. Nykyaika on liian kyyninen ja vanhoja hyviä arvoja halveksiva. Ajat muuttuvat, se on selvä, eikä Selki halua missään tapauksessa olla vanhan liiton mies. Vanhoista arvoista hän poimii itselleen mieluisat. Darwinin evoluutioajattelussa on paljon hyvää. Vain vahvimmat selviytyvät ja ovat oikeutettuja jatkamaan sukua. Hitler oli oikeilla jäljillä, mutta hän oli loppujen lopuksi sokea fanaatikko, joka pelasi korttinsa huonosti. Hänen rotuoppinsa oli idioottimainen. Juutalaiset eivät ole alempaa rotua, sen todistaa jo Israelin valtion voima. Nietzsche oli Hitleriä viisaampi, mutta häneltäkin puuttui jotain. Tunne, se Nietzscheiltä puuttui. Selkin mielestä ihmiskunta tarvitsee uudenlaista ajattelua, muuten se ei selviä aiheuttamistaan ongelmista, luonnontuhosta, liikakansoituksesta ja saasteista. Mutta suuria massoja ei voi voittaa puolelleen ellei aatteessa ole myös jotain jumallisuutta ja romantiikkaa. Täytyy vedota tunteisiin,

mutta pohjalla pitää olla kylmä loogisuus. Sen logistiikan tajuavat vain harvat ja valitut. Nyt pikkusieluiset napsisijat estävät luonnonlakien mukaisen kehityksen. Nämä napsisijat vetoavat kaikkien ihmisten keskinäiseen tasa-arvoon ja demokratiaan. Eivät ihmiset voi olla tasa-arvoisia. Selki ei missään nimessä koe olevansa samanarvoinen jonkun Vantaan lähiössä asuvan sosiaalipummin, narkkarin tai vammaisen kanssa. Hän on lukenut, koulutettu ja älykäs. Hän on loistavassa fyysisessä kunnossa. Lisäksi hän kykenee omaehtoiseen ajatteluun. Hän ymmärtää Voimaa, joka hallitsee koko maailmankaikkeutta.

Selki on itsekin joutunut napsisijoiden salaliiton uhriksi. Hänet pakotettiin irtisanoutumaan erään pohjois-suomalaisen kunnan ylilääkärin toimesta mitättömän hoitovirheen vuoksi. Potilasvahinkolautakunta oli saanut valituksia, joissa väitettiin, että hänen tekemänsä virhe oli johtanut erään hyvin iäkkään naisen kuolemaan. Mitään ei tietenkään voitu todistaa. Vanhuksia kuolee sairaaloissa, mutta sehän on vain luonnollista. Ihmisen kuuluu kuolla tietystä iässä. Selki on nyt kuusikymmentävuotias ja siirtyy muutaman vuoden päästä eläkkeelle. Hän ei tunne itseään vanhaksi, päinvastoin, hän on edelleenkin sama energinen ja tehokas geriatrian tohtori kuin kolmikymppisenä. Hän juoksee kymmenen kilometrin lenkin kolmesti viikossa, minkä lisäksi hän vetää kaksikymmentä leukaa ja tekee sataviisikymmentä vatsalihasliikettä ja punnerrusta. Hän on satakahdeksankymmentäviisientinen, lihaksikas ja kalju. Hänen nenänsä on terävä kuin hainhammas ja harmaiden silmien katse tummien, paksujen kulmakarvojen alla läpätunkeva. Hän osaa nujertaa

vastustajansa argumenteillaan ja musertavalla tuijotuksellaan. Hän on jättänyt taakseen nuo pikkukunnan napisijat ja päässyt helsinkiläisen vanhainkodin lääkäriksi. Kohtalo, tai ehkä se oli maailmankaikkeutta hallitsevan Voiman pimeä energia, johdatti hänet parempaan paikkaan.

Hän avaa päiväkirjansa, johon hänellä on tapana kirjoittaa lähinnä mietelauseita. Hän ottaa täytekynän ja kirjoittaa:

“Rakkaus ei ole sanoja vaan tekoja. Minä saarnaan teoilla, jotka olen korkeimman Voiman armosta saanut oppia. Olen armahdettu, Voiman valittu lapsi. Kristillisessä kasteessa sain nimen Sakarias Matteus Paavali. Kaikki kolme nimeäni on poimittu Raamatun kirjoista, joita en kiellä, vaikkon varsinaisesti niihin uskokaan. Ne ovat eräs alkukantainen, moralistinen tapa personoida ja selittää Voimaa. Työssäni geriatrikkona saan auttaa ihmisiä heidän elämänsä viimeisinä hetkinä ja luovuttaa heidät lahjana kuolemalle.

Kaarina oli sairaanhoitaja, kun he tutustuivat kolmekymmentäkaksi vuotta sitten. Kaarinassa alkoi ilmetä dementian oireita jo viisikymppisenä. Hän unohti usein hellan päälle tai veden valumaan raanasta, ja kauppakassia purkaessaan hän saattoi sulloa kylmätuotteet kuivaruokien kaappiin. Hän saattoi hortoilla supermarketissa kaksikin tuntia, kunnes joku henkilökunnasta soitti Sakarikselle. Työssään Kaarina ei tietenkään enää voinut jatkaa, joten hän jäi varhaiseläkkeelle. Selki on huolehtinut hyvin vaimostaan ja yrittänyt erinäisin toimenpitein viivästyttää dementian pahenemista. Kaarina on aina luottanut lääkkeisiin. Hän on hyvin kipuherkkä, kärsii

migreenistä ja haluaa pysyä hoikkana. Hän on aina ollut bulimikko, joka ahmii ruokaa ja oksentaa sen saman tien ulos. Hänen hampaansa syöpyivät vatsan oksennusha-
poista ja jo kolmikymppisenä ne piti korvata tekoham-
paila.

Selki rakastaa sairasta vaimoaan. Häntä ilahduttaak-
seen Selki ostaa kukkia melkein joka päivä. Usein hän os-
taa ne Saara Sammatin kioskista, joka sattuu sijaitsemaan
matkan varrella, kun hän ajaa maasturillaan Agendasta
kotiinsa.

Töihin lähtiessään Selki lukitsee vaimonsa turvalukol-
la asuntoon. Vahvat nukahtamislääkkeet vaikuttavat niin,
että Kaarina nukkuu yleensä iltakymmenestä pitkälle ilta-
päivään. Viimeiset tunnit ennen Selkin kotiinpaluuta
ovat kriittisimmät. Silloin kotona voi tapahtua mitä ta-
hansa. Selkillä on tapana soittaa vaimolleen kahden jäl-
keen ja kysyä, onko kaikki hyvin. Usein jokin esine on
hukassa: sakset, hiusharja, tv:n kaukosäädin. Vaimo yrit-
tää lukea kirjoja, vaikka usein hän ei pääse alkua pitem-
mälle. Musiikin kuuntelu sujuu paremmin. Sakarias tuo
hänelle joka viikko jonkin uuden klassisen cd:n. Lapsia
heillä ei ole. Opiskeluaikanaan Kaarina tuli kerran ras-
kaaksi, mutta he keskeyttivät raskauden omilla toimen-
piteillään kotonaan. Sen jälkeen hän ei enää voinut saada
lasta. Niinpä herkästä ja aina hieman tohelosta Kaarinas-
ta tuli Sakariaan rakas lapsivaimo.

Lääketiedettä Selki lähti opiskelemaan, koska luki Yrjö
Karilaan toimittamasta Pikku jättiläisestä G. Nyblaeuksen
lauseen ”Terveystenhoito on tärkeämpää kuin sairaanhoi-
to.” Lukiolaispoikana hän raamatunlauseiden ohella mietti

tätä lausetta ja tuli siihen tulokseen, että ihmiset oli saatava pysymään terveinä. Jos he sairastuvat, niin heidän hoitamisekseen tulee tehdä kaikki tarpeellinen, mutta siinä vaiheessa, kun hoito osoittautuu tehottomaksi, ihmisen on parempi kuolla. Elämää ei pidä pitkittää hinnalla millä hyvänsä. Sänkyyn sidottu elämä on kurjaa ja lisää vain kärsimystä. Eutanasia tulisi sallia iäkkäille ja parantumattomasti sairaille. Voima on luonut sairauksien, niillä on oma tehtävänsä eliöiden elämän säätelyssä. Maailmassa on erilaisia elämänmuotoja. Jotkin hiukkaset elävät vain sekunnin murto-osan ja kilpikonnan taas satoja vuosia. Ihminen elää kohtaamistaan onnettomuuksista ja sairauksistaan riippuen korkeintaan satavuotiaaksi, jotkut hieman senkin yli. Maailma muuttuu niin kovaa vauhtia, että jo kahdeksankymmentävuotias on täysin pihalla monista uusista keksinnöistä ja ajattelutavoista. Hänen on mahdotonta sopeutua uuteen elämänrytmiin. Omaisilleen hän käy taakaksi eikä hän enää viihdy elämässään. Näitä vanhuksia Selki joutuu kohtaamaan joka päivä työssään.

Sellainen on myös hänen ennen aikojaan vanhentunut rakas vaimonsa. Kaarina odottaa häntä kotona milloin tukkeutuneen vessanpöntön, milloin lattialle särkyneen hillopurkin kanssa. “Älä tunge niin paljon paperia pönttöön”, hän on sanonut monta kertaa Kaarinalle, mutta vaimoraukka unohtaa vähän väliä hänen neuvonsa, ja Selki saa vetää kumihanskan käteensä ja kaivaa kusen ja paskan seasta ulos pönttöön tukkeutuneet paperit.

Opiskellessaan Selki huomasi, että geriatriaan erikoistuneita lääkäreitä oli Suomessa vähän. Työpaikkoja riit-

täisi varmasti läpi koko uran. Hän opiskeli kymmenen vuotta ja kävi läpi harjoittelujakson. Hän kohtasi vanhuksia, joita omaiset olivat pahoinpidelleet. Hän ei voinut käsittää, miten jotkut syyllistyivät niin kauheaan syntiin. Vanhuus oli hänelle pyhä asia, korkean iän saavuttanut ihminen oli hänen mielestään jalo ja viisas, lihan- ja kunnianhimon taakseen jättänyt, puhdas. Vanhuksille sattui myös paljon tapaturmia kotona. Omaiset joutuivat jonotamaan laitospaikkoja ja olivat lopulta helpottuneita, kun vihdoinkin saivat sellaisen vanhukselleen. Selki joutui kuuntelemaan lasten syyttelyä siitä, kuka laiminlöi isän tai äidin tapaamisen, hän sai kuulla valituksia, juoruja ja kanTELUITA. Lopulta hän järjesti itselleen ohjeiston, jolla esti omaisia ottamasta yhteyttä suoraan häneen. Hän kieltäytyi ottamasta yhtään puhelua suoraan työhuoneeseensa. Hän tietää parhaiten, miten vanhuksia tulee hoitaa. Hän tietää, miten lääkitystä tulee valvoa ja miten vanhuksen mieliala pidetään hyvänä. Tietenkään kaikkien kohdalla toimenpiteet eivät aina auta. Jo pelkkä hoitokotiin joutuminen on monille masentava kokemus, eivätkä he jaksaa osallistua yhteisiin peli- ja lauluiltoihin, vaan jäävät sänkyynsä makaamaan ja odottamaan kuolemaa.

Varpuset pyristelevät pensasaidassa ja siniristilippu liehuu kesäkuisella taivaalla, jossa kumpupilvet purjehtivat. Sakarias Selki nytkähtää eteenpäin tuolissaan. On aika tehdä kierros osastoilla. Sitten hän voi jo soittaa kotiin Kaarinalle.

Mitähän tuhoa vaimoraukka on tällä kertaa saanut aikaan?

Auto-onnettomuus johtaa muutokseen
ylikonstaapeli Alisa Aron elämässä. Juttumäärä
”pikkurikosten” tutkinnassa Malmin
poliisipiirissä osoittautuu törkeiden rikosten
alkulähteeksi, kun Aro joutuu selvittämään
vanhainkodeissa tapahtuvia hämäreitä
kuolemantapauksia. Ovatko ne henkirikoksia vai
sittenkin vain onnetonta hutiloitintia ja hoitovirheitä?

Ikäihmisten kaltoinkohtelu, taloudellinen riisto
ja yhteiskunnan tarjoamat olemattomat palvelut
tulevat liiankin tutuiksi. Alisalle selviää,
että vanhuksiin kohdistuu rajua, jopa kuolemiin
johtava väkivaltaa. Välinpitämättömyys
järkyttää jopa kaiken nähnyttä poliisia.

Alisa Aro 3

ISBN 978-952-382-495-9
84.2